

طریح

روزنامه

تاریخ
۲۳
تیر
۱۴۰۰
چهارشنبه

بیماری سرطان چشم چیست؟

مهسا حافظی

لنفوم داخل چشم “Intraocular lymphoma” نوعی لنفوم بسیار نادر است که در ناحیه چشم ایجاد می‌شود.

تومورهای ملتحمه “Conjunctival tumors” تومورهایی هستند که روی سطح چشم رشد می‌کنند. این تومورها شامل سرطان سنگفرشی، ملانوم و لنفوم هستند.

رتینوبلاستوما “Retinoblastoma”. این سرطان چشم شایع‌ترین نوع در کودکان است. این بیماری در بزرگسالان بسیار نادر است.

چه کسی در معرض سرطان چشم است؟

یک عامل موثر هر موردی است که ممکن است احتمال ابتلای شما را افزایش دهد. ممکن است علت دقیق سرطان فرد مشخص نباشد. عوامل موثر، احتمال ابتلا به سرطان را در فرد بیشتر کند. فقط چند عامل شناخته شده که خطر ابتلا به سرطان چشم را افزایش می‌دهد و تحت کنترل شما نیستند وجود دارند.

با پزشک متخصص خود در مورد عوامل خطر ابتلا به سرطان چشم و کارهایی که می‌توانید در مورد درمان و پیشگیری انجام دهید صحبت کنید.

آیا می‌توان از سرطان چشم جلوگیری کرد؟

هیچ روش شناخته شده‌ای برای جلوگیری از سرطان چشم وجود ندارد اما معاینات منظم چشم امکان تشخیص و درمان زودرس را فراهم می‌کند. سرطان‌های مختلف عوامل خطر متفاوتی دارند. برخی از عوامل خطر ابتلا به بیماری مانند سیگار کشیدن، قابل تغییر است اما موارد دیگر مانند سن یا سابقه خانوادگی یک شخص، غیرقابل تغییر هستند. همچنین داشتن یک یا چند مورد از عوامل خطر ابتلا به بیماری، به معنی مبتلا شدن نمی‌باشد. مراجعه به پزشک، احتمال خطر را کاهش می‌دهد.

آیا آزمایش غربالگری سرطان چشم وجود دارد؟

هیچ آزمایش غربالگری منظم برای سرطان چشم در افراد با خطر متوسط وجود ندارد. غربالگری برای بررسی بیماری در افرادی که علائم ندارند انجام می‌شود.

معاینات چشم، بخش مهمی از پیشگیری بیماری است و یک پزشک چشم (چشم پزشکی) در معاینات منظم چشم علائم سرطان را بررسی می‌کند.

اگر شما تعداد زیادی خال نامنظم روی بدن دارید (سندرم دیسپلاستیک نفوس “dysplastic nevus syndrome”)، ممکن است لازم باشد چشم هایتان را بیشتر از قبل بررسی کنید. اگر لکه تاریکی روی عنبیه دارید، به پزشک چشم مراجعه کنید. اگر شما یک خال در چشم خود دارید (چشم نوروس “eye nevus”)، پزشک چشم باید برای اطمینان به طور مرتب آن را بررسی کند.

چگونه سرطان چشم تشخیص داده می‌شود؟

شما نیاز به مراجعه به یک پزشک متخصص چشم (چشم پزشکی) دارید. پزشک از شما در مورد تاریخچه سلامتی، علائم، عوامل خطر و سابقه خانوادگی بیماری سؤال خواهد کرد. او معاینه چشم را انجام می‌دهد. در طول معاینه چشم، پزشک از یک فضای خاص با یک نور استفاده می‌کند تا به قسمت داخلی چشم شما نگاه کند.

همچنین ممکن است یک یا چند مورد از تست‌های زیر برای شما توصیه شود:

سونوگرافی چشم.

توموگرافی انسجام نوری.

عکاسی عمیق Fundus.

آزتیوگرافی فلوروسن

بیوپسی احتمالاً پس از تشخیص سرطان چشم، به آزمایش‌های دیگری احتیاج دارید. این آزمایشات به درمان‌گرهای بهداشتی شما کمک می‌کنند تا در مورد سرطان اطلاعات بیشتری کسب کنند. آن‌ها به تعیین مرحله سرطان نیز کمک می‌کنند. موضوع مهم این است که سرطان در بدن شما چقدر و تا چه حد گسترش یافته است (متاستاز شده). این موضوع یکی از مهم‌ترین مسائلی است که هنگام تصمیم‌گیری در مورد درمان سرطان باید بدانید.

پس از مرحله تایید سرطان، درمان‌گرهای بهداشتی با شما صحبت خواهند کرد که مرحله بعدی برای معالجه شما چه روشی است. حتماً از ارائه‌دهنده خدمات بهداشتی خود بخواهید که مرحله سرطان را برای شما به روشی که بتوانید درک کنید توضیح دهد.

چگونه سرطان چشم درمان می‌شود؟

گزینه‌های درمانی شما بستگی به نوع سرطان چشم، نتایج آزمایش و مرحله سرطان شما دارد. هدف از درمان ممکن است درمان کامل شما، کنترل سرطان یا کمک به رفع مشکلات ناشی از سرطان باشد. با تیم مراقبت‌های بهداشتی خود در مورد گزینه‌های درمانی، اهداف درمان و این‌که خطرات و عوارض جانبی ناشی از آن چیست، صحبت کنید. انواع درمان سرطان موضعی یا سیستماتیک است. درمان‌های محلی، سلول‌های سرطانی را در یک منطقه از بین می‌برد یا کنترل می‌کند. جراحی و پرتو درمانی محلی هستند. درمان سیستمیک برای از بین بردن یا کنترل سلول‌های سرطانی که ممکن است در اطراف بدن شما قرار گرفته باشند، استفاده می‌شود. تجویز قرص یا تزریق و شیمی درمانی یک درمان سیستمیک است. شیمی درمانی گاهی اوقات به صورت تزریق به داخل یا اطراف چشم انجام می‌شود. همچنین می‌تواند به عنوان قطره چشم نیز تجویز شود. ممکن است شما یک روش درمانی یا ترکیبی از درمان‌ها را داشته باشید.

سرطان چشم را با موارد زیر می‌توان درمان کرد:

نظارت فعال یا نظارت دقیق بر روی بیماری.

هر شماره؛معرفی یک بیماری و پیشگیری

و درمان آن

این شماره: بیماری سرطان چشم

عمل جراحی.

تابش یا تشعشع “Radiation”.

لیزر درمانی.

شیمی درمانی.

درمان هدفمند.

کرایو تراپی (سرما و فریز کردن)

رادیاسیون خارجی (EBRT)

ترمو تراپی (حرارت درمانی)

استفاده از پلاک های ایزوتوپ رادیو اکتیو

با درمان‌گرهای بهداشتی در مورد گزینه‌های درمانی خود صحبت کنید. لیستی از سوالات تهیه کنید. به فواید و عوارض جانبی احتمالی هر گزینه بیندیشید. قبل از تصمیم‌گیری در مورد نگرانی‌های خود با ارائه‌دهنده خدمات درمانی صحبت کنید.

عوارض جانبی درمان چیست؟

درمان سرطان، مانند شیمی درمانی و پرتونگاری می‌تواند به سلول‌های طبیعی و سالم آسیب برساند. این موضوع می‌تواند شامل عوارض جانبی مانند ریزش مو، زخم در دهان و استفراغ باشد. سایر روش‌های درمانی مانند جراحی یا پرتودرمانی می‌توانند روی بینایی شما نیز تأثیر بگذارند. صحبت با پزشک در مورد عوارض جانبی و راه‌هایی برای مدیریت آن‌ها بسیار موثر است. ممکن است کارهایی انجام دهید و از داروهایی برای پیشگیری یا کنترل عوارض جانبی درمان استفاده کنید.

مقابله با سرطان چشم و عوارض آن

بسیاری از افراد هنگام برخورد با سرطان احساس نگرانی، افسردگی و استرس می‌کنند. شروع درمان سرطان می‌تواند برای ذهن و بدن سخت باشد. درمورد هرگونه مشکل یا نگرانی که دارید با تیم مراقبت‌های بهداشتی خود صحبت کنید. برای کاهش اثرات سرطان و علائم آن بر زندگی روزمره شما با هم تعامل کنید.

به نکات زیر توجه کنید:

با خانواده یا دوستان خود صحبت کنید.

از تیم بهداشت و درمان یا مددکار اجتماعی خود بخواهید که شما را راهنمایی کنند.

با یک مشاور صحبت کنید.

با یک متخصص مانند پزشک خود صحبت کنید.

از تیم بهداشت و درمان خود در مورد داروهای افسردگی یا اضطراب سؤال کنید.

از نظر اجتماعی فعال باشید.

به یک گروه پشتیبانی سرطان بپیوندید.

اثرات درمان سرطان بر روی بدن بسیار است. برای کمک به خودتان، سالم‌تر زندگی کنید، سعی کنید:

با تمرکز روی غذاهای پر پروتئین، یک رژیم غذایی سالم داشته باشید.

مقدار زیادی آب، آب میوه و مایعات دیگر بنوشید.

سلامت

صفحه
۶
شماره
۳۱۲۴
سال
بیست و هفتم

از نظر جسمی فعال باشید.

به اندازه نیاز استراحت کنید.

با تیم مراقبت‌های بهداشتی خود در مورد راه‌های مدیریت عوارض جانبی درمانی صحبت کنید.

داروهای خود را طبق دستورالعمل تیم خود مصرف کنید.

راهکارهایی جهت بهبود بیماری سرطان چشم

جه نکاتی را باید در مقابله با سرطان چشم در نظر بگیرید؟

از ارائه دهنده خدمات بهداشتی خود بپرسید که چه نشانه‌هایی جهت گرفتن تماس مهم است. بدانید که چگونه بعد از ساعات اداری و آخر هفته و در تعطیلات از آن‌ها کمک بگیرید.

زود به چشم پزشک مراجعه نمایید.

والدین بیماران مبتلا به سرطان چشم با تأخیر برای درمان اقدام می‌کنند در حالی که اگر در روزهای اول با دیدن علائم به پزشک مراجعه کنند، می‌توان با راه‌های ساده مانند لیزر، بیماری را درمان کرد.

درصد بالایی از مبتلایان به سرطان چشم، به طور ارثی به این بیماری مبتلا شده‌اند؛ پس والدینی که از این بیماری رنج می‌برند باید در اقدام به چه‌دار شدن بسیار محتاط باشند.

مراجعات به مراکز درمانی می‌بایست در زمان مقرر توسط بیماران صورت پذیرد. رعایت نکات و مواردی که چشم پزشکان به بیماران توصیه می‌کنند، در بهبود بیماری بسیار موثر است.

امروزه چشم پزشکان از ابزارهای پیشرفته و دقیقی برای معاینه چشم استفاده می‌کنند. آن‌ها ابتدا قطره ای در چشم کودک می‌چکانند تا مردمک گشاد شده و شرایط برای معاینه شبکیه فراهم شود. سپس از آفتالموسکوپ (میکروسکوپ‌های مخصوص جهت بررسی شبکیه و عصب بینایی) استفاده می‌کنند.

بعد از درمان و عمل جراحی، زمان مراجعه بعدی به جراح را قبل از تحریر جویا شوید. از مالیدن و فشار دادن چشم جراحی شده خودداری کنید. برای کودک، عینک آفتابی و پلی کرنبات تهیه نمایید.

انواع روش های درمان سرطان چشم در کودکی و بزرگسالی

دکتر رضا پورمازار

ابتلا به این بیماری، با وجود اینکه هنوز هم نامشخص است اما تصور می شود ژنتیک در ابتلا به آن دخالت داشته باشد. همچنین تغذیه نامناسب در دوران بارداری، قرارگیری والدین در معرض اشعه و مواد شیمیایی از عوامل موثر در ابتلا به این بیماری می باشد .

نشانه های ابتلا به سرطان چشم

چه زمانی برای درمان سرطان چشم در کودکی و بزرگسالی اقدام کنیم؟
ابتلا به انواع سرطان های چشم تاثیر بسزایی در کاهش و تغییر بینایی دارد. از جمله نشانه های ابتلا به سرطان چشم می توان به موارد زیر پرداخت:

برق زدن چشم در تاریکی

سفید شدن مردمک چشم

وجود انحراف چشم (در کودکان)

تاری دید و دیدن جرقه های نورانی یا نقاط شناور متحرک (بزرگسالان بالای ۲۰ سال)

قرمزی، تورم یا برآمدگی در چشم

نقاط تاریک یا سایه در بینایی شما

عبور خطوط ماریچر در دامنه بینایی

در صورتی که هر یک از این علائم را در خود مشاهده می کنید، تا زمانی که ابتلا به این سرطان تایید شود، به یاد داشته باشید که ابتلا به سرطان چشم بسیار نادر بوده و علائم شما امکان دارد به دلایل دیگری رخ داده باشد. با این حال در صورت ماندگاری هر یک از علائم ذکر شده تا بیش از ۲ هفته، لازم است که حتما برای درمان سرطان چشم در کودکی و بزرگسالی، به یک متخصص چشم پزشک مراجعه کنید. علائم سرطان چشم در کودکان و بزرگسالانعلم سرطان چشم در کودکان و بزرگسالان

تشخیص و درمان سرطان چشم در کودکی و بزرگسالی

در صورت وجود احتمال ابتلای شما به سرطان چشم، پزشک متخصص ضمن معاینه قسمت بیرونی و درونی چشم شما با استفاده از ابزارآلات مخصوص، ممکن است دستور انجام برخی تست ها نظیر اولتراسوند یا آئزیوگرام (جهت بررسی عروق خونی اطراف چشم) را بدهد. در مواردی نیز ممکن است بیوپسی انجام داده و نمونه کوچکی از بافت به منظور بررسی دقیق‌تر در آزمایشگاه برداشته شود. همچنین برای تشخیص و ارزیابی میزان گسترش سرطان از چشم به دیگر بخش های بدن، ممکن است از سی تی اسکن و اشعه ایکس بدین منظور استفاده شود.

درمان سرطان چشم در کودکی و بزرگسالی

بسته به گستردگی سرطان و نوع آن ممکن است از درمان های مختلفی استفاده شود که برخی از آنها عبارتند از:

عمل جراحی؛ با در نظر گرفتن گسترده‌گی و اندازه تومور سرطانی ممکن است بخش های از چشم یا کل چشم برداشته شود. ایریدکتومی (برداشتن عنبیه)، ایریدو سیکلت کتومی (برداشتن عنبیه و جسم مژگانی)، اسکلرکتومی / اندرو سکتشن (برداشتن تومور مشیمیه برای حفظ چشم) و انوکلیشن (برداشتن چشم)، از جمله روش های بکار رفته در درمان سرطان چشم در کودکی و بزرگسالی می باشد.

لیزر درمانی: در لیزر درمانی با بکارگیری پرتوهای متمرکز لیزر به تخریب بافت چشمی درگیر سرطان می پردازند.

RT: روش درمانی که بر پایه اشعه ایکس یا ذرات دیگر (همچون تابش پرتو خارجی که در آن به جای اشعه ایکس از فوتون‌ها) است.